

Plan van Aanpak terugdringen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld

6 december 2018

Inhoud

1. Samenvatting.....	3
2. Aanleiding.....	4
3. Inleiding	4
3.1 Leeswijzer	4
4. Bewustwording.....	6
4.1 Bewustwordingscampagne	7
4.1.1 Hoe ziet de campagne eruit?.....	7
4.1.2 Op welke doelgroep(en) is de campagne gericht en hoe worden zij bereikt?.....	8
4.1.3 De looptijd van de bewustwordingscampagne en meetmomenten.....	14
5. Handhaving.....	15
5.1 Meer handhaving	15
5.1.1 Conclusie	16
5.2 Bodycams	16
5.2.2 Conclusie	17
6. Evenementen	18
6.1 Evenementenbier	18
6.1.2 Conclusie	18
6.2 Certificering voor vrijwillig barpersoneel	19
6.2.1 Conclusie	19
7. Vervoer	20
7.1 Vervoersmogelijkheden	20
7.1.2 Conclusie	20
8. Beslispunten	21
9. Begroting	22
9.1 Rijbewijs.....	22
9.2 Bewustwordingscampagne	22
Bijlage 1. Overzicht van geconsulteerde partners en deskundigen	23

1. Samenvatting

De Jongerenraad Barneveld heeft in mei 2018 het initiatiefvoorstel Actieplan tegen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld ingediend om alcoholgebruik in het verkeer (onder jongeren) in de gemeente Barneveld terug te dringen. Op 4 juli 2018 heeft de gemeenteraad van Barneveld het college opgedragen om de acties zoals toegelicht in het initiatiefvoorstel van de Jongerenraad verder uit te werken in een actieplan (hierna: Plan van Aanpak) en waar nodig in regelgeving.

De periode september – november 2018 is gebruikt om in samenspraak met de Jongerenraad de actiepunten uit het initiatiefvoorstel om te vormen naar concrete, doelmatige acties die de gemeente Barneveld in kan zetten om dit resultaat te bereiken. De actiepunten zijn geclusterd in vier thema's (bewustwording, handhaving, evenementen en vervoer) en SMART uitgewerkt in overleg met de Jongerenraad, partners en deskundigen, zowel binnen als buiten de ambtenarij. De uitgewerkte actiepunten zijn vervolgens onderzocht op haalbaarheid bij in- en externe partners en deskundigen. Tot slot is het benodigde budget per actiepunt uitgewerkt, op basis van de haalbaarheid van het desbetreffende actiepunt.

De meest opvallende uitkomsten hebben betrekking op het thema *bewustwording*, wat op het eerste gezicht slechts een onderdeel van het initiatiefvoorstel was. Naarmate het onderzoek naar de gestelde actiepunten vorderde, bleek bewustwording een steeds grotere rol te krijgen in het bereiken van het gewenste doel. Niet alleen omdat alle professionals aangeven dat bewustwording de eerste stap naar gedragsverandering is, maar zeker ook omdat in de praktijk blijkt dat het probleem van alcoholgebruik in het verkeer met regelmaat niet onderkend wordt door inwoners van Barneveld. Met deze gedachte als uitgangspunt zal de gemeente Barneveld vanaf 2019 sterk inzetten op bewustwording van haar inwoners in relatie tot alcoholgebruik in het verkeer in de vorm van een grootschalige bewustwordingscampagne die gericht is op alle inwoners van Barneveld en daarmee alle doelgroepen overstijgt. Deze campagne wordt gecoördineerd door FrisValley, het regionale alcoholmatigingsproject. FrisValley zal naar nut en noodzaak partners inschakelen op basis van hun expertise.

Uitgangspunten voor de campagne zijn de termen veelzijdig, structureel en integraal. De campagne vormt één geheel en vertelt één verhaal dat door middel van beeldmateriaal en fysieke interventies uitgedragen wordt. De campagne wordt uitgezet in geheel Barneveld en beslaat diverse doelgroepen (jongeren, ouders/verzorgers, uitbaters/barmedewerkers, scholen, sportverenigingen, buurt- en jongerencentra, rijscholen, gedoogketen, organisaties van evenementen). Uit ervaring – en onderzoek – blijkt dat het succes van een interventie vergroot wanneer de doelgroep betrokken is bij het proces. Dit zal onder andere gebeuren door 'ambassadeurs' vanuit de doelgroepen te betrekken die de campagne mede uitdragen. Om de campagne te verankeren en bestendiging te veroorzaken verstrekt de gemeente Barneveld aan FrisValley de opdracht om de campagne gedurende een looptijd van vier jaar uit te voeren. Gedurende de looptijd van de campagne zal een aantal metingen plaatsvinden binnen het gebied waar de campagne operationeel is. Tegen het eind van de vierjarige periode waarin de campagne operationeel is wordt op basis van de behaalde resultaten besloten of de campagne al dan niet een vervolg krijgt.

Een goede manier om bewustwording te creëren is om de verantwoordelijkheid bij de doelgroep zelf te leggen. Om deze reden biedt een aantal gemeenten in Nederland al enkele jaren de Alcohol en Verkeerscursus (AVC) aan. Deze cursus wordt gegeven door een organisatie gespecialiseerd in verslavingszorg en onderwijst beginnend bestuurders over de invloed van alcohol, drugs en mobiele telefoongebruik in het verkeer. Degenen die deze cursus met succes gevolgd hebben ontvangen een certificaat. Tegen inlevering van dit certificaat bij de balie van het gemeentehuis ontvangen zij hun rijbewijs zonder betaling van de legeskosten. Mede dankzij de positieve berichten uit gemeenten die reeds de AVC aanbieden zal met ingang van 2019 de AVC in Barneveld worden ingevoerd zoals beschreven in het Plan van Aanpak. Voor de gemeente Barneveld is IrisZorg de partner gespecialiseerd in verslavingszorg. Zij zal een passende AVC opstellen voor de gemeente.

Vanwege de gewenste nadruk op het thema *bewustwording* beschrijft het Plan van Aanpak tevens gerichte acties op de thema's *handhaving* (periodiek uitvoeren van vrijwillige preventieve blaastesten door boa's openbare ruimte) en *evenementen* (evenementen waarbij tijdens vorige edities sprake is geweest van excessief alcoholmisbruik en/of excessieve deelname aan het verkeer onder invloed van alcohol leveren als onderdeel van hun vergunningaanvraag een plan aan om deze wantoestanden te voorkomen).

2. Aanleiding

De Jongerenraad Barneveld heeft in mei 2018 het initiatiefvoorstel *Actieplan tegen alcoholgebruik in het verkeer in de gemeente Barneveld* (hierna: het initiatiefvoorstel) ingediend om alcoholgebruik in het verkeer (onder jongeren) in de gemeente Barneveld terug te dringen. Op 4 juli 2018 heeft de gemeenteraad van Barneveld het college opgedragen om de acties zoals toegelicht in het initiatiefvoorstel van de Jongerenraad verder uit te werken in een Plan van Aanpak en waar nodig in regelgeving. Onderhavig document (hierna: Plan van Aanpak) is een weergave van het doorlopen proces en de uitwerking van de actiepunten.

3. Inleiding

We kunnen er niet omheen dat het alcoholgebruik in het verkeer een groot probleem vormt binnen de gemeente Barneveld. Wanneer we de krantenkoppen erop naslaan krijgen we slechts zicht op het topje van de ijsberg – ongevallen met veel te vaak dodelijke afloop. Het is naïef te denken dat het alcoholgebruik achter deze ongevallen uniek is. Deelnemen aan het verkeer onder invloed van (teveel) alcohol is een publiek geheim.

Gemeente Barneveld zet vanaf 2019 extra middelen in om het alcoholgebruik in het verkeer terug te dringen. Het initiatiefvoorstel kent 12 actiepunten die op basis van veelzijdigheid, intensiteit en structuraliteit moeten leiden tot het beoogde resultaat; een forse vermindering van het rijden onder invloed van alcohol in de gemeente Barneveld. De periode september – november 2018 is gebruikt om in samenspraak met de Jongerenraad de actiepunten uit het initiatiefvoorstel om te vormen naar concrete, doelmatige acties die de gemeente Barneveld in zal zetten om dit resultaat te bereiken. Hiertoe zijn voor alle actiepunten de volgende stappen doorlopen:

- **Clusteren actiepunten** | Alle actiepunten moeten leiden tot hetzelfde resultaat en hebben onderling vaak raakvlakken. Om meer grip te krijgen op het totaalplaatje is ervoor gekozen om de actiepunten te clusteren binnen de volgende vier thema's (zie voor nadere uitwerking paragraaf 3.1):
 - Bewustwording
 - Handhaving
 - Evenementen
 - Vervoer
 De volgorde van de actiepunten binnen deze thema's is random.
- **Onderzoeken en uitwerken actiepunten** | Het initiatiefvoorstel vormt het vertrekpunt van dit Plan van Aanpak. De genoemde actiepunten zijn SMART uitgewerkt in overleg met de Jongerenraad, partners en deskundigen, zowel binnen als buiten de ambtenarij¹. Hierdoor geeft deze uitwerking een zo breed mogelijk beeld van de huidige en gewenste praktijk en doet het recht aan de huidige maatstaven.
- **Testen haalbaarheid** | De uitgewerkte actiepunten zijn onderzocht op haalbaarheid bij in- en externe partners en deskundigen.
- **Benodigd budget (2019 en verder)** | Het benodigd budget is per actiepunt uitgewerkt, op basis van de haalbaarheid van het desbetreffende actiepunt.

3.1 Leeswijzer

De actiepunten uit het initiatiefvoorstel zijn – inclusief nummering – één-op-één overgenomen en vormen de basis voor voorliggend Plan van Aanpak. Onderstaande tabel geeft een overzicht van deze actiepunten geclusterd onder de vier thema's. De kolom 'paragraaf' verwijst naar de corresponderende paragraaf in voorliggend Plan van Aanpak waarin het desbetreffende actiepunt beschreven wordt.

¹ Zie voor een overzicht van de geconsulteerde partners en deskundigen Bijlage 1.

Thema	Actiepunt	Paragraaf
Bewustwording	(5.1.1.) Grootschalige bewustwordingscampagne	4.1
	(5.1.3) Bewustwording en handvatten voor uitbaters/ barmedewerkers	4.1
	(5.1.4.) Bewustwording en handvatten voor ouders/verzorgers	4.1
	(5.1.10.) Positieve beloning BOB; aanmoedigen bewust onbeschonken bestuurder en stimuleren van afspraken over gratis alcoholvrij drinken	4.1
	(5.1.2.) Inzetten van ervaringsdeskundigen en het maken van afspraken met scholen over voorlichting tegen alcohol in het verkeer	4.1.2.1
	(5.1.6.) Alcoholmatigingsbeleid bij sportverenigingen; meer controles en het beperken van schenktijden bij sportverenigingen	4.1.2.2
	(5.1.8.) Inspelen op het moreel van jongeren; belofte van zonder invloed rijden in ruil voor gratis rijbewijs	4.1.2.3
	(5.1.9.) Gebruik van de Virtual Reality Bril door rij scholen	4.1.2.3
	Aanpak keten (extra actiepunt)	4.1.2.4
Handhaving	(5.2.1.) Handhaving, blaastesten en 'achtjesteam': meer controles, strengere straffen, leerstraffen en verplichte cursussen; hogere prioritering door de politie	5.1
	(5.2.2.) Gebruik van bodycams; confrontatie met eigen gedrag	5.2
Evenementen	(5.1.7.) Evenementenbier of light bier bij evenementen. In een evenementenvergunning wordt de voorwaarde van het aanbieden van bier met een lager alcoholpercentage opgenomen	6.1
	Certificering voor vrijwillig barpersoneel (extra actiepunt)	6.2
Vervoer	(5.1.5.) Alternatieve vervoersmogelijkheden voor vervoer naar en van horeca	7.1

Alle beslispunten zijn weergegeven in hoofdstuk 8. De begroting voor het gehele plan is opgenomen in hoofdstuk 9. Bijlage 1 geeft een overzicht van de geconsulteerde partners en deskundigen.

4. Bewustwording

Op het eerste gezicht is het thema *bewustwording* slechts een onderdeel van het initiatiefvoorstel. Naarmate het onderzoek naar de gestelde actiepunten vorderde, bleek bewustwording een steeds grotere rol te krijgen in het bereiken van het gewenste doel. Niet alleen omdat alle professionals aangeven dat bewustwording de eerste stap naar succes is, maar zeker ook omdat in de praktijk blijkt dat het probleem van alcoholgebruik in het verkeer met regelmaat niet onderkend wordt door inwoners van Barneveld. Dit gegeven vormt een interessant startpunt van deze exercitie en stelt ons voor een vraag die niet eenvoudig te beantwoorden is; want het is toch algemeen bekend dat alcohol in het verkeer een zeer slechte en daardoor verboden combinatie is? Maar waarom komt dit dan toch zo vaak voor? En hoe kunnen we dit veranderen?

be·wust·wor·ding (de; v)

Het inzicht krijgen in een situatie

Volgens de Theory of Planned Behavior (TPB)², één van de meest wijdverbreide theorieën op het gebied van menselijk gedrag, zijn er drie cruciale factoren om menselijk gedrag te duiden:

- Hoe denken we over het gedrag en de achtergrond daarvan? Dit bepaalt onze houding of **attitude** over het gedrag;
- Wat vinden andere mensen in onze omgeving van ons gedrag? Het gaat hier om **de subjectieve normen** omtrent het gedrag;
- Hoe moeilijk vinden wij het om het gedrag te vertonen of juist na te laten? Hierbij gaat het om de mate waarin iemand denkt het gedrag ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Het gaat er dus niet om of hij het ook écht kan, maar om de gedachten of hij *dénkt* het te kunnen. Dit wordt de **waargenomen beheersbaarheid** over het gedrag genoemd.

Dit zijn dan ook drie cruciale factoren om mee te nemen in dit Plan van Aanpak. Ten eerste zal er ingezet moeten worden op *houding* en *attitude*. Zodra iemand het eigen gedrag niet als abnormaal ervaart of geen noodzaak ziet om het aan te passen, zal diegene dit gedrag onverminderd voortzetten. Dit geldt voor alle gedragingen, zo ook voor het gebruik van alcohol in het verkeer. Bijna 7 op de 10 jongeren tussen 12 en 25 jaar die wel eens alcohol drinken, vinden hun eigen alcoholconsumptie niet schadelijk voor hun gezondheid. Zelfs van de stevig drinkende jongeren (6 glazen per keer of meer) denkt meer dan de helft er zo over³. Als bestuurder zijn jongeren per definitie nog relatief onervaren en – in vergelijking met oudere bestuurders – schatten ze de risico's van alcohol minder hoog in. Inwoners van Barneveld moeten intrinsiek gemotiveerd raken om niet deel te nemen aan het verkeer wanneer zij onder invloed zijn van alcohol. Hiervoor is een gedragsverandering nodig die – om maximaal effectief te zijn – vanuit de mensen zelf moet komen. Een gedragsverandering ontstaat namelijk niet wanneer wij als gemeente dit aan mensen opleggen of door overmatig handhaven. Maar daarentegen zorgt een heftige gebeurtenis ook niet altijd voor een gedragsverandering. Dit blijkt uit gesprekken tussen de Jongerenraad en inwoners en uit gesprekken met professionals:

Iedere inwoner van Barneveld kent wel iemand die betrokken is geraakt bij een ongeval waarbij alcohol in het spel was, maar dit zorgt niet voor iedereen voor voldoende motivatie om voortaan zonder alcohol deel te nemen aan het verkeer.

De *subjectieve normen* geldend in de omgeving zijn dus een belangrijke voorspellende factor van gedrag. Ook de *waargenomen beheersbaarheid* over gedrag is een belangrijke voorspellende factor. Jonge automobilisten schieten vaak tekort in gevaarherkenning en afstemming van het risico op hun eigen kunnen⁴. Gevaarlijk dus; ze hebben minder controle over hun gedrag, maar ervaren het tegendeel. Over gedragsverandering is veel geschreven, maar de onderliggende boodschap is gelijk: motivatie is de sleutel tot verandering en bestending is een groot goed wanneer het gaat om gedragsverandering. Wanneer mensen intrinsiek gemotiveerd zijn om hun gedrag te veranderen dan

² Ajzen, I., & Sheikh, S., 2013, Action versus inaction: Anticipated affect in the theory of planned behavior. Journal of Applied Social Psychology, 43(1), 155-162.

³ CBS, 2016, Bevolkingstrends; Meningen van jongeren over alcoholgebruik, Den Haag.

⁴ SWOV, 2016, Factsheet 18- tot en met 24-jarigen: jonge automobilisten, Den Haag.

is de kans op continuering van de verandering in gedrag het grootst en is er een grotere mogelijkheid tot een cultuurverandering op de langere termijn. Met deze gedachte als uitgangspunt zet gemeente Barneveld vanaf 2019 sterk in op bewustwording van haar inwoners in relatie tot alcoholgebruik in het verkeer, omdat bewustwording leidt tot gedragsverandering. Dit wordt gecoördineerd door FrisValley, het regionale alcoholmatigingsproject⁵. Aanvullend op haar reguliere taken coördineert FrisValley hierbij voor de gemeente Barneveld alle acties om deze vorm van bewustwording gemeengoed te maken en te laten leiden tot een gedragsverandering van de inwoners van Barneveld in relatie tot het gebruik van alcohol in het verkeer. Hiervoor zorgt FrisValley gedurende een langere periode voor acties die leiden tot het bereiken van dit doel, waarbij een langere periode noodzakelijk is om bestendiging te veroorzaken. Indien andere gemeenten waarvoor FrisValley actief is ook gebruik willen maken van deze acties dan is dit vanzelfsprekend mogelijk.

Om bewustwording te creëren en daarmee gedragsverandering te veroorzaken en te bestendigen zal één verhaal verteld worden aan alle inwoners van Barneveld; een verhaal dat herkenbaar en prikkelend is en dat alle doelgroepen overstijgt. Binnen dit verhaal vinden concrete acties plaats, gecoördineerd door FrisValley. Deze acties worden in de volgende paragrafen uiteengezet.

4.1 Bewustwordingscampagne

Na overleg met professionals is ervoor gekozen om onderstaande actiepunten niet afzonderlijk aan te pakken maar integraal te behandelen. De gemeente Barneveld zal dit doen door middel van een grootschalige bewustwordingscampagne gericht op alcohol in het verkeer⁶. Hiermee vallen deze actiepunten gezamenlijk onder de bewustwordingscampagne die als doel gedragsverandering heeft. Dit betreft de volgende actiepunten:

- (5.1.1.) *Grootschalige bewustwordingscampagne*
- (5.1.3) *Bewustwording en handvatten voor uitbaters/barmedewerkers*
- (5.1.4.) *Bewustwording en handvatten voor ouders/verzorgers*
- (5.1.10.) *Positieve beloning BOB; aanmoedigen bewust onbeschonken bestuurder en stimuleren van afspraken over gratis alcoholvrij drinken*
- (5.1.9.) *Gebruik van de Virtual Reality Bril door rijsscholen*
- (5.1.2.) *Inzetten van ervaringsdeskundigen en het maken van afspraken met scholen over voorlichting tegen alcohol in het verkeer*
- (5.1.6.) *Alcoholmatigingsbeleid bij sportverenigingen; meer controles en het beperken van schenktijden bij sportverenigingen*
- (5.1.8.) *Inspelen op het moreel van jongeren; belofte van zonder invloed rijden in ruil voor gratis rijbewijs*
- Aanpak keten (extra actiepunt)*

4.1.1 Hoe ziet de campagne eruit?

De bewustwordingscampagne is nog niet volledig uitgekristalliseerd. Zodra FrisValley van gemeente Barneveld opdracht krijgt om deze coördinerende rol te vervullen, wordt de campagne tot in detail uitgewerkt. In voorbereidende brainstormsessies zijn al wel de volgende kaders geschetst.

Uitgangspunten voor de campagne zijn de termen veelzijdig, structureel en integraal. De campagne vormt één geheel en vertelt één verhaal dat op twee manieren uitgedragen wordt:

- **Beeldmateriaal** | Hierbij is te denken aan posters, flyers, social media en andere herkenbare uitingen;
- **Fysieke interventies** | Hierbij worden concrete acties uitgevoerd op locatie.

⁵ Sinds 2008 is FrisValley actief in de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal, Wageningen, Buren, Culemborg en Neder-Betuwe. Onder het motto “Geen 18? Dan geen alcohol!” wijst FrisValley jongeren op de gevaren van te vroeg, te vaak en te veel alcoholgebruik. FrisValley richt zich daarbij ook op het netwerk rond jongeren: ouders, horeca, sportverenigingen, scholen en supermarkten. Zie voor meer informatie <https://frisvalley.nl/>.

⁶ Het onderwerp is bewust afgekaderd tot *alcohol in het verkeer*; verbreden van de boodschap maakt deze vaak diffuus. Wel is het denkbaar dat na gebleken succes en naar behoefte dergelijke campagnes gericht op andere onderwerpen – zoals drugs-, medicijn- en mobiel telefoongebruik in het verkeer – naar voorbeeld van deze campagne ingericht kunnen worden, dit in het kader van “maak gebruik van bestaande successen”.

Deze tweedeling geldt dus enkel voor de wijze waarop de campagne uitgevoerd wordt, het zegt niets over het verhaal dat verteld wordt. Dit verhaal wordt verteld door FrisValley, niet door de gemeente. Wij wensen als gemeente Barneveld niet onze inwoners te instrueren over wat wel en niet goed voor hen is en hen hiermee het gevoel te geven dat hen vanuit de overheid zaken opgelegd worden. Wij willen onze inwoners juist betrekken, hen deelgenoot maken van het probleem en de mogelijke oplossing(en). FrisValley beschikt over de professionele kennis, kunde en ervaring om een dergelijke campagne succesvol te maken, hier maken wij graag gebruik van.

Het verhaal dat verteld wordt is opgebouwd uit drie pijlers:

- **Bekendheid** | Enerzijds promoten van 'het merk', anderzijds de bekendheid van de doelgroep met het onderwerp vergroten.
- **Waardering** | Hoe denkt de doelgroep over het onderwerp? Hoe wordt de campagne gewaardeerd?
- **Gedragsverandering**

Binnen deze drie pijlers vinden de campagneacties plaats. Deze drie pijlers lopen gedurende de looptijd van de campagne naast elkaar en hebben alle drie evenveel waarde. Daarentegen geldt er wel een bepaalde volgorde voor de inzet van maatregelen.

Een belangrijk gegeven is dat de campagne op de juiste momenten en met de juiste frequentie plaatsvindt. De inzet moet binnen de doelgroepen voor de juiste triggers zorgen: prikkelen waar mogelijk, confronteren waar nodig. De campagne is voor iedereen zichtbaar gedurende een lange tijd, werkt motiverend (niet betuttelend) en zet aan tot gedragsverandering. De fysieke interventies worden uitgevoerd op locaties waar de verleiding het grootst is – zoals in horeca/restaurants, sportkantines, buurt- en jongerencentra, tijdens evenementen – en sluiten indien mogelijk aan op vergelijkbare interventies die al bestaan. Hierbij is er specifiek ruimte voor positieve beloning van de BOB – het stimuleren van de bewust onbeschonken bestuurder – en is de VR-bril één van de interventies die breed ingezet wordt.

FrisValley treedt binnen de campagne niet als solist op. Zij heeft een coördinerende rol wat inhoudt dat naar nut en noodzaak partners ingeschakeld worden op basis van hun expertise. Zo kan het Trimbos-instituut wetenschappelijke kennis leveren, is IrisZorg voor de gemeente Barneveld de partner op het gebied van verslavingszorg en is het programma Rijden Zonder Invloed van het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid (ROV) Oost-Nederland in de provincies Gelderland en Overijssel actief met een groot aantal interventies om bewustwording te creëren als het gaat om het rijden onder invloed van alcohol, drugs en medicijnen.

4.1.2 Op welke doelgroep(en) is de campagne gericht en hoe worden zij bereikt?

Hoewel de Jongerenraad initiatiefnemer is van het Plan van Aanpak, ligt de focus niet alleen op de doelgroep jongeren. De aanwezigheid van alcohol in het verkeer is een breed probleem dat niet alleen veroorzaakt wordt door jongeren. En zelfs wanneer het een jongere is die zich met alcohol op in het verkeer begeeft, dan nog bevindt zich achter die jongere een heel netwerk van ouders, (sport)verenigingen en scholen die van invloed kunnen zijn op het gedrag van de jongere. Daarom wordt de campagne uitgezet in geheel Barneveld en beslaat deze alle denkbare doelgroepen. Dit zijn ten minste:

- Jongeren
- Volwassenen (speciale aandacht voor ouders/verzorgers)
- Horeca: uitbaters/barmedewerkers
- Scholen
- Sportverenigingen
- Buurt- en jongerencentra
- Rijscholen
- Gedoogketen
- Organisaties van evenementen

De campagne speelt in op de kenmerken van de betreffende doelgroep

Het bereiken van de ene doelgroep zal eenvoudiger zijn dan de andere en voor iedere doelgroep is een aparte aanpak nodig; zo kan handhaving effectief zijn bij het bewaken van wet- en regelgeving als het gaat om horeca, terwijl op scholen informatieverstrekking veel doelmatiger is.

Deze doelgroepen worden op diverse manieren bereikt, waarbij het belangrijk is om te noemen dat de wijze waarop dit gebeurt volledig toegespitst is op de doelgroep en situatie en deze nooit in beton gegoten is. De campagne speelt dus volledig in op de kenmerken van de betreffende doelgroep. Uit ervaring – en onderzoek – blijkt dat het succes van een interventie vergroot wanneer de doelgroep betrokken is bij het proces. Dit zal onder andere gebeuren door ‘ambassadeurs’ vanuit de doelgroepen te betrekken die de campagne mede uitdragen. Hierdoor wordt de verantwoording echt bij de doelgroepen zelf gelegd, in tegenstelling tot hen top-down dingen op te leggen in de hoop dat zij vervolgens hun gedrag zullen veranderen. Om deze ambassadeurs te vinden wordt gebruikgemaakt van verschillende ingangen, zoals het horeca-overleg, sportkantines en de contacten van IrisZorg en de Jongerenraad.

Omdat in het initiatiefvoorstel specifieke actiepunten zijn benoemd gerelateerd aan een aantal doelgroepen, gaan wij in onderstaande paragrafen kort in op deze doelgroepen. Dit betreffen de doelgroepen scholen, sportverenigingen, beginnende bestuurders (als onderdeel van de doelgroep ‘jongeren’) en keten.

4.1.2.1 Uitwerking doelgroep scholen

Op het moment van schrijven (begin december 2018) is binnen gemeente Barneveld het Platform Jeugd – een samenstelling van diverse organisaties op het gebied van preventief jeugdbeleid – in oprichting. De rol van Platform Jeugd wordt enerzijds signaleren van knelpunten, anderzijds ontwikkelen van een ondersteuningsaanbod. Platform Jeugd richt zich op drie aandachtsgebieden waaronder *Preventieplan* dat bestaat uit acht actiepunten, waarvan *Aanpak Alcohol & Drugs* er één is.

Hoewel preventielessen op scholen onder de onderwijsverantwoordelijkheid van de scholen zelf valt is het waardevol om als gemeente Barneveld voorlichtingslessen beschikbaar te stellen aan scholen. De voorlichtingslessen over alcohol in het verkeer zullen onderdeel worden van het Preventieplan binnen Platform Jeugd, aanpak Alcohol & Drugs, gecoördineerd door CJG. In overleg met FrisValley zal vervolgens een koppeling gemaakt worden met de door haar gecoördineerde bewustwordingscampagne van waaruit de voorlichting mogelijk inhoudelijk vormgegeven zal worden. Onderwijs over alcohol start bij voorkeur in klas 2 van het voortgezet onderwijs met het thema alcohol, in klas 4/5 vindt dergelijke voorlichting nogmaals plaats, waarbij de koppeling met alcohol in het verkeer wordt gemaakt⁷. In het kader van bestendinging is het dus van belang dat jongeren gedurende hun tijd op het voortgezet onderwijs ten minste tweemaal voorgelicht worden omtrent deze thema's.

4.1.2.2 Uitwerking doelgroep sportverenigingen

Gedurende de gesprekken met verschillende professionals bleek dat de doelgroep ‘sportverenigingen’ een hele lastige is in het kader van alcoholgebruik in combinatie met deelname aan het verkeer. Veel verenigingen bevinden zich buiten de woonwijken waardoor sporters per definitie een stukje moeten reizen van of naar de vereniging. Wanneer zij binnen de vereniging alcohol genuttigd hebben is de kans dus groot dat zij daarmee deelnemen aan het verkeer. Van alle sportverenigingen met een bar schenkt het grootste gedeelte alcohol. Deze bar vormt een aanzienlijke bron van inkomsten voor de sportvereniging. Bij de inzet van vrijwilligers achter de bar van sportverenigingen (een para-commerciële instelling) is een IVA-certificaat (Instructie Verantwoord Alcoholschenken) verplicht wanneer de vrijwilliger of een *aanwezige* leidinggevende niet beschikt over het diploma "Verklaring Sociale Hygiëne".

Om meer te weten te komen over de visie van sportverenigingen op alcoholgebruik binnen hun vereniging, hebben we een vragenlijst uitgezet onder alle sportverenigingen, waarvan 11 verenigingen de vragenlijst ingevuld hebben. Geen van deze verenigingen geeft aan dat er binnen de vereniging een probleem is in relatie tot het gebruik van alcohol in het verkeer door leden die binnen de vereniging alcohol genuttigd hebben. Dit staat in contrast met het beeld dat jongeren, boa's en professionals schetsen; zij onderkennen dat deze problemen er wel zijn. Daarnaast geven horecagelegenheden aan regelmatig hinder te ondervinden van jongeren die zich bij

⁷ Voorlichting over alcohol in het verkeer in klas 2 is te vroeg, voorlichting over alcohol starten in klas 4 is te laat.

sportverenigingen 'indrinken' en aansluitend dronken vertrekken naar de kroegen, waar zij overlast veroorzaken.

Uit ervaringen van professionals blijkt dat sportverenigingen lastig te bereiken zijn omtrent het thema alcohol. Als probleem hiervoor wordt onder andere het spanningsveld tussen de bar als inkomstenbron en alcohol als probleem genoemd. In lijn met de adviezen van professionals is het doel van voorliggend Plan van Aanpak niet om sterk handhavend op te treden richting sportverenigingen, maar juist om bewustwording te creëren en in te spelen op de verantwoordelijkheden van sportverenigingen.

“Zodra het over alcohol gaat, veranderen sportverenigingen in gesloten bunkers”

Verschillende professionals

Vanuit de bewustwordingscampagne gecoördineerd door FrisValley wordt sterk ingezet op de verantwoordelijkheid van sportverenigingen in relatie tot het gebruik van alcohol in het verkeer door hun leden, met name bij vertrek vanuit de vereniging en deelname aan het verkeer. De nadruk ligt hierbij primair op de sportverenigingen zelf⁸. Vanuit meerdere kanalen wordt namelijk onderkend dat dit een groot probleem is waarvoor sterke aandacht nodig is (positieve insteek; bespreekbaar maken – bevindingen delen – gezamenlijk tot een aanpak komen). Hiervoor zijn 'kleine acties' zoals een flyeractie en een enkele voorlichtingsavond niet toereikend. Het resultaat moet zijn dat sportverenigingen hun verantwoordelijkheid pakken in relatie tot leden die binnen de vereniging alcohol nuttigen en aansluitend deelnemen aan het verkeer. De specifieke uitwerking van deze aanpak pakt FrisValley op binnen de door haar gecoördineerde bewustwordingscampagne⁹.

4.1.2.3 Uitwerking doelgroep beginnende bestuurders – Gratis rijbewijs

Een goede manier om bewustwording te creëren is om de verantwoordelijkheid bij de doelgroep zelf te leggen. Om deze reden biedt een aantal gemeenten in Nederland al enkele jaren de *Alcohol en Verkeerscursus* (AVC) aan. Deze cursus wordt gegeven door een organisatie gespecialiseerd in verslavingszorg en onderwijst beginnend bestuurders over de invloed van alcohol, drugs en mobiele telefoongebruik in het verkeer. Degenen die deze cursus met succes gevolgd hebben ontvangen een certificaat, tegen inlevering van dit certificaat bij de balie van het gemeentehuis ontvangen zij hun rijbewijs zonder betaling van de legeskosten.

Eenieder die voor het eerst hoort over het bestaan van de AVC vraagt zich (wellicht niet zonder reden) direct twee dingen af:

1. Wat is de reden voor mensen om deel te nemen aan de AVC; gaat het hen daadwerkelijk om het vergaren van informatie, of nemen ze alleen maar deel omdat ze dan hun rijbewijs gratis ontvangen?
2. Wie nemen deel aan de AVC; zijn dit mensen die toch nooit onder invloed van alcohol, drugs of mobiele telefoon zullen deelnemen aan het verkeer en op deze manier wel hun rijbewijs gratis ontvangen, of zijn dit echt de mensen die in de toekomst mogelijk verleid worden om dit wel te doen waardoor de AVC een mogelijke eyeopener is?

Dit zijn terechte vragen die daarom ook voorgelegd zijn aan een aantal gemeenten en een organisatie gespecialiseerd in verslavingszorg, die gezamenlijk de AVC aanbieden.

Contact met de gemeenten Koggenland en Heerhugowaard leert ons dat de AVC in deze gemeenten goed in trek is; vrijwel alle cursusavonden zijn volgeboekt en de deelnemers aan de cursus waarderen deze met gemiddeld een 8¹⁰. Brijder Verslavingszorg is de partner die in deze gemeenten de AVC aanbiedt. Contact met de regionaal preventiewerker van Brijder Jeugd Noord-Holland schetst een zeer positief beeld van de AVC zoals deze aangeboden wordt. Zowel beide gemeenten als Brijder geven aan dat bovenstaande twee vragen bij hen ook leefden, maar zij schetsen onafhankelijk van elkaar hetzelfde beeld:

⁸ Secundair kunnen binnen sportverenigingen acties uitgevoerd worden die gericht zijn op de doelgroep 'jongeren'.

⁹ Het in het initiatiefvoorstel genoemde alcoholmatigingsbeleid geschreven door sportverenigingen kan hiervan een voorbeeld zijn.

¹⁰ Bron: Brijder Verslavingszorg en Gemeente Heerhugowaard

De AVC is bedoeld als preventiemiddel, we spelen in op het moreel van de deelnemers door hen volledig verantwoordelijk te maken voor hun gedrag. Uiteraard is de vrijstelling van de gemeentelijke leges voor een gedeelte van de deelnemers de initiële reden om deel te nemen aan de cursus, maar bedenk wel dat deze cursus (en dus niet de vrijstelling van kosten) mede resulteert in een beter normbesef bij de deelnemers in relatie tot alcohol, drugs en mobiele telefoongebruik tijdens het rijden. Uiteraard doet de gemeente een investering door deelnemers vrij te stellen van legeskosten, maar wat is de prijs van veiligheid?

AVC in Barneveld

Mede dankzij de positieve berichten uit de gemeenten Koggenland en Heerhugowaard zal de gemeente Barneveld in 2019 starten met de AVC. Het doel van de AVC is preventie door middel van informatievoorziening, creëren van bewustwording en deelnemers bewust verantwoordelijk maken voor hun gedrag. Voor het invoeren van de AVC in gemeente Barneveld is onderstaande van belang:

- Na afronding van de AVC ontvangen deelnemers een certificaat. Tegen inlevering van dit certificaat op het gemeentehuis van Barneveld kan de betreffende deelnemer het rijbewijs zonder legeskosten aanvragen. Het certificaat heeft een geldigheidsduur van één jaar¹¹.
- De tarieventabel 2019, behorende bij de legesverordening 2019, wordt gewijzigd, waardoor het mogelijk is om tegen inlevering van het certificaat van de AVC het rijbewijs zonder legeskosten te verstrekken.
- Het onderwerp van de AVC is niet afgebakend tot *alcohol in het verkeer* zoals het geval is voor de andere actiepunten in voorliggend Plan van Aanpak, maar zal bestaan uit voorlichting over alcohol, drugs en mobiele telefoongebruik in het verkeer. Hiervoor is gekozen om de deelnemers zo breed mogelijk voor te lichten.
- Voor gemeente Barneveld is IrisZorg de partner gespecialiseerd in verslavingszorg, zij zal de cursus verzorgen naar voorbeeld van de AVC gegeven door Brijder.
- De AVC zal éénmaal per maand aangeboden worden op het gemeentehuis van Barneveld aan maximaal 25 deelnemers. Jaarlijks kunnen maximaal 300 deelnemers deelnemen aan de cursus.
- Onder de doelgroep valt iedereen die nog geen rijbewijs behaald heeft, ongeacht leeftijd.
- Voor aanvang van de AVC ontvangen deelnemers een nadere beschrijving van de cursus¹². Onderdeel hiervan is dat deelname niet vrijblijvend is; van alle deelnemers wordt serieuze inzet tijdens de cursus verwacht, deelnemers die zich onvoldoende inzetten (wat tot uiting kan komen in ongewenst gedrag tijdens en/of aandacht voor de cursus) kan het certificaat onthouden worden.
- Communicatie-uitingen omtrent de AVC lopen via twee lijnen; enerzijds via de campagne gecoördineerd door FrisValley, anderzijds via gemeente Barneveld (persoonlijk schrijven, (social) media). Tweemaal per jaar ontvangen alle jongeren tussen 16,5 en 18 jaar¹³ in gemeente Barneveld een persoonlijk schrijven van gemeente Barneveld met informatie over de AVC en voorlichting over alcohol in het verkeer vanuit de campagne gecoördineerd door FrisValley. Dit persoonlijk schrijven in combinatie met voorlichting is niet alleen interessant voor de jongere zelf, maar ook de ouders/verzorgers worden op deze manier betrokken bij het onderwerp en kunnen de jongere hierin steunen.

¹¹ Het certificaat is een officieel document dat uitgegeven wordt door gemeente Barneveld en IrisZorg. Op het certificaat is de datum vermeld waarop de deelnemer de cursus heeft afgerond. Tot één jaar na deze datum kan bij het aanvragen van een rijbewijs door de deelnemer het certificaat op het gemeentehuis ingeleverd worden, de legeskosten worden dan in mindering gebracht.

¹² Nog nader uit te werken.

¹³ De doelgroep voor de AVC is veel breder dan alleen jongeren tussen 16,5 en 18 jaar, maar naar alle waarschijnlijkheid bevinden zich in deze leeftijdscategorie de meeste mensen die nog geen rijbewijs behaald hebben. Vanwege de omvang van de groep die tweemaal per jaar een persoonlijk schrijven ontvangt is daarom gekozen voor deze afbakening. Inwoners van gemeente Barneveld van andere leeftijdscategorieën worden bereikt middels de andere communicatie-uitingen.

- De AVC wordt jaarlijks op twee manieren geëvalueerd:
 - Tevredenheidsmeting onder alle deelnemers: na afloop van de AVC ontvangt iedere deelnemer een evaluatieformulier dat zij ter plekke invullen;
 - Eenmaal per jaar een brede evaluatie onder alle betrokkenen.
- Op basis van deze evaluaties wordt iedere twee jaar besloten of de AVC in de bestaande – of een nader uit te werken gewijzigde – vorm voortgezet wordt.

IrisZorg is enthousiast over de AVC en stelt in overleg met – en naar voorbeeld van – Brijder een passende AVC op voor gemeente Barneveld. In onderstaand kader schetst IrisZorg haar beeld van de AVC.

Verantwoording

Iedere vorm van aandacht voor veilig rijgedrag die de thema's rijden onder invloed en ander risicovol rijgedrag betreft is winst en heeft als doel de verkeersveiligheid te verbeteren. Iedere bijeenkomst in een bepaalde (leeftijds)fase vervult hierdoor een rol in het kader van permanente educatie. Door het koppelen van passende informatie en werkvormen aan de nieuwe levensfase van het autobestuurder-zijn, is de kans groot dat een juiste stap wordt gezet in de verschillende stadia van gedragsverandering en uiteindelijk gedragsbestendiging.

De AVC-bijeenkomst is zodanig opgezet dat de deelnemers zo actief mogelijk worden betrokken. Naast het geven van informatie worden de deelnemers vooral gestimuleerd om zelf na te denken en om bezig te zijn met het onderwerp aan de hand van prikkelende vragen en stellingen. De discussie is daarbij een belangrijke werkvorm, die zo veel mogelijk waarborgen biedt om de beoogde doelen te bereiken. Tijdens de bijeenkomst zal tevens gebruikgemaakt worden van alcoholpromillagebrillen. Door op deze manier actief met het onderwerp bezig te zijn, vergroot de kans dat de deelnemers de juiste stappen zetten binnen de reeks kennis, houding en gedrag, zoals ook is gebleken uit de evaluatie van de AVC-bijeenkomst zoals deze in Noord-Holland door Brijder wordt aangeboden.

Trainers van de AVC dienen over de juiste kennis en vaardigheden te beschikken om de opbrengst zo groot mogelijk te laten zijn. IrisZorg Preventie beschikt over trainers die een jarenlange ervaring hebben met het geven van cursussen op het thema rijden onder invloed: de Educatieve Maatregel Alcohol en verkeer (EMA) en de lichtere variant daarvan, de LEMA zoals die door het CBR worden opgelegd¹⁴. Ook verzorgt IrisZorg zelf-ontwikkelde (gast)lessen en themabijeenkomsten voor andere doelgroepen zoals het voortgezet onderwijs en jongeren, zowel omtrent het thema rijden onder invloed als omtrent het gebruik van genotmiddelen.

Voor IrisZorg Preventie vormen jongeren één van de belangrijkste doelgroepen als het gaat om preventie. Aansluiten bij deze doelgroep en in gesprek gaan via motiverende gespreksvoering is een vaardigheid waarop alle medewerkers zijn getraind.

Beginsituatie doelgroep

De bijeenkomst is grotendeels gericht op jongeren die – betreffende het vervoermiddel auto – nog geen slecht gedrag hebben vertoond. Wel is dit gedrag voorheen mogelijkwijs vertoond met een ander vervoermiddel zoals fiets of bromfiets.

Programmaonderdelen van de AVC

1. Werking van alcohol en drugs;
2. Korte-termijneffecten op lichaam en geest;
3. De verkeerswetgeving ten aanzien van alcohol, drugs, medicijnen en telefoongebruik;
4. Wat gebeurt er als je onder invloed wordt aangehouden; strafrechtelijk en administratiefrechtelijk?
5. Hoe zit het met verzekeringen?
6. Wat ga jij doen in de toekomst?

¹⁴ De EMA en LEMA kunnen door CBR opgelegd worden aan bestuurders die onder invloed aangehouden zijn.

Conclusie

Met ingang van 2019 voert de gemeente Barneveld de AVC in, zoals beschreven in deze paragraaf. De tarieventabel 2019, behorende bij de legesverordening 2019, wordt gewijzigd, waardoor het mogelijk is om tegen inlevering van het certificaat van de AVC het rijbewijs zonder legeskosten te verstrekken.

4.1.2.4 Uitwerking doelgroep keten

Op 4 juli 2018 heeft de gemeenteraad van Barneveld het college opgedragen om bij het uitwerken van de acties zoals toegelicht in het initiatiefvoorstel in een Plan van Aanpak ook het gebruik van alcohol buiten de reguliere horeca en evenementen, met name in keten, te betrekken.

Ook in het buitengebied van gemeente Barneveld vindt met regelmaat alcoholmisbruik in het verkeer plaats, waarbij de zogenaamde keten een belangrijke rol spelen¹⁵. Het is daarom van belang dat de focus van het Plan van Aanpak wordt verbreed door het aan te vullen met een kijk op het buitengebied en de keten die zich daar bevinden.

Ketenbeleid gemeente Barneveld; gedoogbeleid en passief uitsterfbeleid

Sinds 2008 is in de gemeente Barneveld de *Nota ketenbeleid gemeente Barneveld 2008* van kracht. De gemeente is vanwege het maatschappelijk belang van keten gekomen tot een beleid waarbij in 2008 bestaande keten onder bepaalde, stringente voorwaarden een tijdelijke gedoogbeschikking hebben ontvangen.

Bij het verstrekken van de gedoogbeschikkingen is rekening gehouden met de volgende wettelijke en bestuurlijke kaders:

- Algemene plaatselijke verordening en Drank- en Horecawet;
- Brandveiligheid;
- Bouw- en bestemmingsplanregelgeving.

Deze kaders hebben geleid tot een aantal voorwaarden voor gedoogketen, beschreven in de *Nota ketenbeleid gemeente Barneveld 2008* (onder andere: geen verstrekking van alcoholhoudende drank 'anders dan om niet'; een gemiddeld maximaal aantal bezoekers van 20; een besloten karakter; regelmatig toezicht door of namens de gemeente en regelmatige controles door de brandweer).

Inherent aan het karakter van een gedoogbeschikking geldt voor alle keten een passief uitsterfbeleid. Dit houdt in dat de in 2008 geïdentificeerde keten worden gedoogd zolang dit wettelijk mogelijk is en men zich aan de gedoogbeschikking houdt. Het is echter niet mogelijk een keet te verplaatsen. Ook vestiging van nieuwe keten is niet toegestaan.

Conclusie: Aansluiten gedoogketen op bewustwordingscampagne

Van de keten die in 2008 in de gemeente Barneveld onder het gedoogbeleid zijn geschaard zijn er momenteel zeven over. Deze gedoogketen vormen één van de doelgroepen van de campagne gecoördineerd door FrisValley. De benadering van de keten zal in lijn zijn met de uitgangspunten van de campagne:

- **Zorg voor een motiverende boodschap die leidt tot gedragsverandering**
De boodschap komt bewust niet vanuit de overheid maar vanuit FrisValley. Te veel verboden werken averechts; de boodschap is niet "je mag niet drinken", maar "je mag niet met alcohol op achter het stuur".
- **Maak gebruik van ambassadeurs binnen de groep**
Er moet ingespeeld worden op de kenmerken van de groep. Zoals in de gehele campagne gebeurt zullen ook voor de doelgroep keten ambassadeurs binnen de groep betrokken worden om de boodschap uit te dragen. In samenwerking met verschillende partijen en de Jongerenraad betreft FrisValley op deze manier verschillende ambassadeurs.

¹⁵ Aldus politie en boa's.

4.1.3 De looptijd van de bewustwordingscampagne en meetmomenten

Zoals Rome niet in één dag gebouwd is, vindt ook een gedragsverandering niet binnen een jaar plaats. Om de doelgroepen op een succesvolle manier te bereiken, een gedragsverandering te bewerkstelligen en deze te bestendigen, is een lange adem nodig. Het is van belang om de campagne te verankeren en deze gedurende een langere periode uit te zetten. Daarom zal de gemeente Barneveld aan FrisValley de opdracht verstekken om de campagne gedurende een looptijd van 4 jaar uit te voeren, waarbij opgemerkt wordt dat een campagne van dergelijke omvang een opstartperiode van vermoedelijk één jaar kent.

Gedurende de vierjarige looptijd van de campagne zal een aantal metingen plaatsvinden binnen het gebied (geografisch, qua doelgroepen, etc.) waar de campagne operationeel is. Hierbij benadrukken wij dat metingen essentieel maar lastig zijn en dus niet de hoofdfocus hebben. Voor aanvang van de campagne worden deze metingen uitgewerkt, een voorbeeld hiervan is onderstaande:

- Een nulmeting aan het begin van de campagne. Zoals eerder genoemd is de campagne gebaseerd op het TPB-model. Aan de hand van de gedragsfactoren uit dit model (houding, norm, beheersbaarheid) wordt een enquête opgesteld waarmee de mening van de doelgroepen in Barneveld ten aanzien van deze factoren inzichtelijk wordt. Deze enquête wordt voor aanvang van de campagne uitgezet en de resultaten worden vergeleken met metingen die later worden uitgevoerd;
- Jaarlijkse metingen op basis van de nulmeting;
- Metingen op naleving binnen onder andere horeca;
- Metingen op de invloed en het resultaat van afzonderlijke fysieke interventies;
- Indien mogelijk aansluiten bij het landelijke alcoholmeetnet van de politie.

Tegen het eind van de vierjarige periode waarin de campagne operationeel is wordt op basis van de behaalde resultaten besloten of de campagne al dan niet een vervolg krijgt.

5. Handhaving

Het initiatiefvoorstel oppert diverse mogelijke repressieve interventies waarbij de inzet van de politie of bijzondere opsporingsambtenaren van toepassing is. Hierbij worden twee specifieke actiepunten benoemd die in onderstaande paragrafen uitgewerkt zijn.

5.1 Meer handhaving

(5.2.1.) Handhaving, blaastesten en 'achtjesteam': meer controles, strengere straffen, leerstraffen en verplichte cursussen; hogere prioritering door de politie

In een schriftelijke reactie geeft de politie aan dat zij het beeld herkent dat geschetst is in het initiatiefvoorstel en dat de Veluwe Vallei sterk afwijkende cijfers laat zien gerelateerd aan aanrijdingen met gewonden en met dodelijke afloop. De oorzaken daarvan zijn met name gelegen in alcoholgebruik in het verkeer en snelheid. Het thema 'alcohol en drugsgebruik' is in het politiejaarplan aangemerkt als lokale prioriteit. Daarbij is het thema 'verkeer' in het politiejaarplan als aandachtsgebied aangemerkt. Het thema 'alcoholgebruik in het verkeer' past binnen de lokale prioriteit 'alcohol en drugsgebruik' en bij het beleidsthema 'verkeer'.

De politie is gefocust op alcoholgebruik in het verkeer en zet hiervoor sterk in op handhaving. Handhaving is onder te verdelen in de volgende acties:

- Statische controles (3x in 2018);
- Dynamische controles (6x in 2018);
- Controles tijdens de reguliere diensten: twee context voertuigen houden 24/7 toezicht in het gehele surveillancegebied;
- Controles op vrijdagavonden: aanvullend op de twee context voertuigen houdt één eenheid toezicht op de openbare orde in relatie tot horecagelegenheden in de gemeenten Barneveld, Nijkerk en Scherpenzeel;
- Controles op zaterdagavonden: aanvullend op de twee context voertuigen houdt één eenheid toezicht op de openbare orde in relatie tot horecagelegenheden in de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel en één eenheid in de gemeente Nijkerk;
- Controles door verkeershandhavingsteam en basisteam gezamenlijk;
- Controles door wijkagenten.

Binnen de huidige taakstelling is uitbreiding van deze controles niet wenselijk. De politie benadrukt daarbij het belang op lange termijn van een juiste combinatie van preventieve en repressieve interventies.

De politie is geen voorstander van een apart 'achtjesteam'¹⁶. De focus van iedere politieagent in het team moet gericht zijn op alcoholgebruik in het verkeer. Het houden van alcoholcontroles valt binnen de generieke taakstelling van iedere politieagent. De inzet van een apart team levert planmatige beperkingen op en maakt het politieteam minder flexibel.

De politie is bereid om mee te werken aan de bewustwordingscampagne, gecoördineerd door FrisValley. De afdeling Communicatie van de politie kan hierbij ondersteunen.

Ook buitengewone opsporingsambtenaren (boa, toezichthouder) spelen een belangrijke rol op het gebied van alcoholcontroles. Toezichthouders Drank- en Horecawet zijn bevoegd om op te treden tegen alle overtredingen die genoemd zijn in de Drank- en Horecawet, boa's openbare ruimte hebben deze bevoegdheid niet. Toezichthouders en boa's zijn niet bevoegd om op te treden tegen rijden onder invloed; dit valt onder de Wegenverkeerswet en behoort toe aan de politie. Toezichthouders en boa's hebben uiteraard wel nauw contact met de politie wanneer het rijden onder invloed (of een vermoeden hiertoe) betreft.

De toezichthouders Drank- en Horecawet voeren preventieve blaastesten uit. Daarnaast wordt op 15 december 2018 gestart met de eerste nulmeting actie: in samenwerking voeren de politie en boa's

¹⁶ Een politie-eenheid die zich met name focust op rijden onder invloed van een stof die de rijvaardigheid kan verminderen (artikel 8).

openbare ruimte op het horecaplein Barneveld een actie uit waarbij op vrijwillige basis een blaastest wordt afgenomen onder jongeren. Indien er een te hoog alcoholpercentage wordt geconstateerd, worden de ouders van de jongere gebeld om hun kind te komen ophalen. Indien na de blaastest blijkt dat een jongere niets gedronken heeft, krijgt deze een muntje voor een gratis frisdrank. Op het moment van schrijven (begin december 2018) wordt de laatste hand gelegd aan het draaiboek. In lijn met deze nulmeting worden in het horecagebied – naast preventieve blaastesten uitgevoerd door toezichthouders Drank- en Horecawet – door boa's openbare ruimte periodiek vrijwillige preventieve blaastesten uitgevoerd zodra zij daar jongeren aantreffen waarvan het vermoeden leeft dat zij onder invloed van alcohol zijn, ook wanneer zij dreigen te vertrekken met een gemotoriseerd voertuig. De uitslag van deze blaastesten wordt gecommuniceerd met de ouders van de jongeren. Wanneer de situatie dit wenst wordt direct geschakeld met de politie.

5.1.1 Conclusie

Binnen de huidige taakstelling van de politie is uitbreiding van de controles met betrekking tot alcoholgebruik in het verkeer niet wenselijk. De politie benadrukt bovendien het belang van een juiste combinatie van preventieve en repressieve interventies om structureel gedragsveranderingen te veroorzaken. De politie zal een bijdrage leveren aan de binnen dit Plan van Aanpak genoemde bewustwordingscampagne gecoördineerd door FrisValley.

Boa's openbare ruimte voeren periodiek vrijwillige preventieve blaastesten uit in het horecagebied zodra zij daar jongeren aantreffen waarvan het vermoeden leeft dat zij onder invloed van alcohol zijn, ook wanneer zij dreigen te vertrekken met een gemotoriseerd voertuig. Dit in lijn met de in december 2018 uit te voeren nulmeting.

5.2 Bodycams

(5.2.2.) Gebruik van bodycams; confrontatie met eigen gedrag

Eén van de camera's die de politie inzet is de bodycam: een kleine draagbare camera die op of aan het lichaam wordt bevestigd en die videobeelden en geluid kan registreren en/of opslaan. Tijdens aanhoudingen waarbij alcohol in het verkeer een rol speelt zou de politie met behulp van bodycams videobeelden kunnen opnemen. De verwachting is dat het confronteren van overtreders met deze beelden in nuchtere toestand bewustwording oproept en tot nadenken aanzet¹⁷. Bij minderjarige rijders kunnen deze beelden ook aan de ouders of verzorgers getoond worden. De Jongerenraad pleit in haar initiatiefvoorstel ervoor dat de gemeente in overleg met de politie de mogelijkheden voor deze interventie onderzoekt.

Het basisteam Veluwe Vallei Noord is op dit moment niet uitgerust met bodycams. De politie geeft aan dat er de afgelopen jaren geëxperimenteerd is met bodycams. Door deze experimenten is bekend wat de bodycam in de praktijk kan betekenen en is er inzicht in het rendement (effect van het gebruik), de juridische kaders en de technische (on)mogelijkheden verkregen. Deze proefperiode is nu afgerond.

Het team wacht nu het besluit van de korpsleiding over structureel gebruik van de bodycam af. Zodra er een positief besluit genomen is over het gebruik van bodycams en als uit dat besluit de bevoegdheid voortvloeit dat de opgenomen beelden gebruikt mogen worden als correctiemiddel (confrontaties met eigen gedrag) wordt dit punt verder in behandeling genomen.

In januari 2019 wordt aan de driehoek (burgemeester, Officier van Justitie en politiefchef) het besluit voorgelegd om onze boa's openbare ruimte, conform artikel 151 c Gemeentewet, uit te rusten met bodycams. Dit voor wat betreft hun horecadiensten in de nachtelijke uren. De reden hiervoor is in eerste instantie eigen veiligheid van de boa's. Daarnaast kunnen de beelden preventief gebruikt worden door deze te tonen aan degenen die op de beelden staan en hun ouders¹⁸.

¹⁷ Zie hiervoor mede het rapport *Minderjarigen onder invloed op beeld – Een onderzoek naar politie-interventie 'de Confrontatie'* van het Trimbos-instituut (<https://assets.trimbos.nl/docs/2ffa329c-3ad3-4282-ad4a-12c2ce77efb5.pdf>)

¹⁸ Wanneer het juridisch mogelijk is worden de camerabeelden van de bodycams met daarop de gedragingen van de jongeren opgeslagen zodat de jongeren ze vervolgens zelf terug kunnen kijken, samen met hun ouders. Op die manier hopen wij de ouders en jongeren bewust te maken van het alcoholgebruik en de gevolgen ervan.

5.2.2 Conclusie

Als bodycams structureel door de politie gebruikt worden, zien wij graag dat deze ook ingezet worden bij de preventie van alcohol in het verkeer.

6. Evenementen

In het kader van de veelzijdigheid, structuraliteit en intensiteit van de interventies en de bijhorende uitvoering betreft het initiatiefvoorstel ook de horecagelegenheden in Barneveld. Het initiatiefvoorstel refereert aan cijfers van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat waaruit de forse stijging blijkt van het aandeel overtredende beginnende bestuurders dat alcohol in een horecagelegenheid drinkt (van 37% (2013) naar 51% (2015)). Uit gesprekken met de Barneveldse horecasector wordt duidelijk dat er al initiatieven gaande zijn op dit gebied. Zo is er onlangs een horeca-convenant vastgesteld en ondertekend door alle natte horeca dat ingaat op vragen als “*waar kunnen we elkaar op aanspreken?*” en “*waar ligt onze gezamenlijke verantwoording?*”.

6.1 Evenementenbier

(5.1.7.) Evenementenbier of light bier bij evenementen. In een evenementenvergunning wordt de voorwaarde van het aanbieden van bier met een lager alcoholpercentage opgenomen

In het initiatiefvoorstel wordt evenementenbier (bier met een lager alcoholpercentage) beschreven als een manier om jongeren ‘onbewust’ te laten minderen in het gebruik van alcohol. Na contact met diverse grote bierbrouwerijen wordt duidelijk dat het op dit moment nog niet mogelijk is om evenementenbier in kleine hoeveelheden aan te schaffen. Evenementenbier kan bij één van de brouwerijen alleen besteld worden per vrachtwagen (10.000 liter), een andere brouwerij biedt het alleen aan op fles. Een derde brouwerij biedt helemaal geen evenementenbier aan. Vanwege de omvang van evenementen in de gemeente Barneveld is het niet mogelijk om het schenken van evenementenbier op te nemen in een verordening of vergunningverlening¹⁹. Gemeente Barneveld dient bij het Ministerie van VWS en de Tweede Kamer een verzoek in om het schenken van evenementenbier gebruikelijk te maken waardoor brouwerijen erop inspelen en het mogelijk wordt om dit type bier in kleinere hoeveelheden op fust aan te schaffen.

Evenementen in Barneveld worden regelmatig gecontroleerd door toezichthouders Drank- en Horecawet vanuit FrisValley. In die gevallen waarbij organisatoren zich niet aan de regels houden die zijn voorgeschreven ten aanzien van alcoholverstreking, wordt door de burgemeester een bestuurlijke boete opgelegd. In 2018 is gebleken dat bij twee evenementen veel bezoekers aangehouden werden met drank op achter het stuur en tijdens het evenement politiemensen, boa's en toezichthouders werden uitgescholden en belaagd. Deze evenementen zijn uit naam van de burgemeester onder verscherpt toezicht komen te staan en moeten in 2019 bij de vergunningaanvraag aantonen hoe zij zullen voorkomen dat bezoekers onder invloed van drank aan het verkeer deelnemen²⁰. In het uiterste geval kan de gemeente een vergunningaanvraag weigeren.

Gemeente Barneveld gaat dit beleid breder trekken en laat het een standaard onderdeel zijn van de vergunningverlening voor evenementen waarbij er in vorige edities sprake is geweest van excessief alcoholmisbruik en/of excessieve deelname aan het verkeer onder invloed van alcohol én bij evenementen waarbij wordt verwacht dat deze problemen kunnen spelen.

6.1.2 Conclusie

Omdat evenementenbier nog steeds niet te koop is in kleinere hoeveelheden is het opnemen van het schenken van evenementenbier in een verordening of vergunningverlening niet mogelijk. Gemeente Barneveld verzoekt het Ministerie van VWS en de Tweede Kamer om het schenken van evenementenbier op de agenda te zetten zodat er een verandering bewerkstelligd kan worden. Als resultaat hiervan wordt het schenken van evenementenbier gebruikelijk waardoor brouwerijen erop inspelen en het mogelijk wordt om dit type bier in kleinere hoeveelheden op fust aan te schaffen. Indien dit bewerkstelligd is, wordt het schenken van evenementenbier opgenomen in een verordening of vergunningverlening.

Het beleid dat nu geldt voor twee evenementen waarbij in het verleden wangedrag ten aanzien van alcohol is geconstateerd wordt gemeentelijk uitgerold. Het aanleveren van een plan om alcohol achter

¹⁹ Bier op fles is zeer onwenselijk tijdens evenementen. De hoeveelheid bier van 10.000 liter wordt gebruikt bij grote voetbalwedstrijden (bijvoorbeeld Ajax – Feyenoord), evenementen in Barneveld hebben niet een dergelijke omvang.

²⁰ Interventies die mogelijk zijn, zijn onder meer: preventieve blaastesten, een autosluit die alleen opent als bestuurders negatief blazen of extra kassa's ter controle van leeftijd en dronkenschap.

het stuur – en andere wantoestanden – te voorkomen wordt een standaard onderdeel van de vergunningaanvraag voor evenementen waarbij het eerder mis is gegaan én voor evenementen waarbij de verwachting is dat problemen kunnen spelen.

6.2 Certificering voor vrijwillig barpersoneel

Certificering voor vrijwillig barpersoneel (extra actiepunten)

Gedurende de onderzoeksperiode is er een extra mogelijke interventie rondom het thema horeca ontstaan. Zoals beschreven in paragraaf 3.1.2.2 wordt er bij de inzet van vrijwilligers achter de bar bij para-commerciële instellingen, waaronder sportverenigingen, gewerkt met een IVA-certificaat (Instructie Verantwoord Alcohol schenken). In de commerciële horeca gelden andere regels. Hier is het verplicht dat een leidinggevende aanwezig is die de cursus "Verklaring Sociale Hygiëne" heeft afgerond. Wanneer dit het geval is mogen anderen zonder IVA-certificaat alcohol schenken. Deze regelgeving geldt ook voor evenementen. Aangezien er bij evenementen vaak met vrijwilligers wordt gewerkt, is de kans groot dat personen die alcohol schenken niet zijn voorgelicht over verantwoord alcohol schenken.

Het betrekken van deze groep in de bewustwordingscampagne zal daarom van toegevoegde waarde zijn. IrisZorg, de partner van de gemeente Barneveld op het gebied van verslavingszorg, geeft vanuit haar uitvoeringsovereenkomst met gemeente Barneveld onder andere voorlichting over verantwoord schenken aan vrijwilligers bij sportverenigingen. Bovendien staat IrisZorg in contact met diverse grote evenementen (Zeumeren Moddert, MegaPull Stroe, Mega Piraten Festijn Barneveld, Ballonfiësta Barneveld) omtrent alcoholvoorlichting onder bezoekers.

6.2.1 Conclusie

Binnen de bewustwordingscampagne wordt onderzocht of IrisZorg het huidige contact met evenementen kan uitbreiden en zich ook kan richten op voorlichting voor vrijwilligers die bij evenementen alcohol schenken.

7. Vervoer

Eén van de suggesties uit het initiatiefvoorstel is het voorkomen van het rijden onder invloed onder jongeren door middel van het aanbieden van betaalbaar alternatief nachtkvervoer. Als voorbeeld worden de zogenaamde borrelbusjes in Ede en Kootwijkerbroek genoemd die jongeren vanuit de buitengebieden naar de kroegen brengen.

7.1 Vervoersmogelijkheden

(5.1.5.) Alternatieve vervoersmogelijkheden voor vervoer naar en van horeca

Na het opvragen van evaluaties van de borrelbusjes in Ede en Kootwijkerbroek heeft de Jongerenraad op basis van onderstaande punten de situatie in Barneveld in kaart gebracht:

- Hoe zijn de verkeersstromen van en naar Barneveldse kroegen?
- Welke route(s) zijn noodzakelijk voor een in te zetten bus?
- Hoeveel jongeren zullen gebruikmaken van een dergelijke bus?
- Hoe staat de Barneveldse horeca tegenover het idee van een borrelbus?

Na inventarisatie bij horecagelegenheden in Barneveld blijkt dat slechts een handjevol mensen vanuit het buitengebied naar Barneveld reist en daarmee gebruik kan maken van een vervoersmogelijkheid vanuit de kern Barneveld naar de buitengebieden. Barneveldse horecagelegenheden staan wel open voor het idee van een borrelbus. Zij hebben er zelf ook over nagedacht om dit vanuit commercieel oogpunt te organiseren maar hebben er uiteindelijk vanaf gezien omdat de mogelijkheid bestaat dat mensen zich niet verspreiden over alle deelnemende horeca, waardoor horecagelegenheden die wel meebetalen dan geen extra klanten krijgen.

Op basis van deze inventarisatie heeft de Jongerenraad het idee van een borrelbus opnieuw geëvalueerd. Op welke manier een dergelijk vervoersmiddel ook opgezet wordt, het kost veel geld en de vraag is wat de daadwerkelijke impact zal zijn. De horeca staat er vooral vanuit commercieel oogpunt positief tegenover. Daarom rijst de vraag: Als er dankzij de borrelbus meer mensen naar Barneveld komen, levert dit dan daadwerkelijk een bijdrage aan het verminderen van alcohol in het verkeer, of levert het toch meer een bijdrage aan het verbeteren van een vervoersprobleem en het zorgen voor meer klandizie voor de ondernemers? Met dit Plan van Aanpak willen we inspelen op het verminderen van alcohol in het verkeer op de lange termijn. Hiervoor is ten eerste bewustwording onder de doelgroepen nodig. Een borrelbus draagt hier niet direct aan bij.

7.1.2 Conclusie

Naar aanleiding van de inventarisatie door de Jongerenraad wordt het idee voor de opzet van een vervoersdienst in de vorm van een borrelbus losgelaten.

8. Beslispunten

Op basis van voorliggend Plan van Aanpak gelden de onderstaande elf beslispunten:

1. Vanaf 2019 zet gemeente Barneveld sterk in op bewustwording van haar inwoners in relatie tot alcoholgebruik in het verkeer, in de vorm van een bewustwordingscampagne met een looptijd van vier jaar, gecoördineerd door FrisValley.
2. De voorlichtingslessen over alcohol in het verkeer worden onderdeel van het Preventieplan binnen Platform Jeugd, aanpak Alcohol & Drugs, gecoördineerd door CJG.
3. Vanuit de bewustwordingscampagne gecoördineerd door FrisValley wordt sterk ingezet op de verantwoordelijkheid van sportverenigingen in relatie tot het gebruik van alcohol in het verkeer door hun leden, met name bij vertrek vanuit de vereniging en deelname aan het verkeer. De nadruk ligt hierbij primair op de sportverenigingen zelf.
4. Vanaf 2019 start gemeente Barneveld met de Alcohol en Verkeerscursus, verzorgd door IrisZorg.
5. De tarieventabel 2019, behorende bij de legesverordening 2019, te wijzigen zoals bedoeld in paragraaf 4.1.2.3 van voorliggend Plan van Aanpak.
6. De zeven in 2008 aangemerkte gedoogketen vormen één van de doelgroepen van de bewustwordingscampagne gecoördineerd door FrisValley.
7. Boa's openbare ruimte voeren periodiek vrijwillige preventieve blaastesten uit in het horecagebied zodra zij daar jongeren aantreffen waarvan het vermoeden leeft dat zij onder invloed van alcohol zijn, ook wanneer zij dreigen te vertrekken met een gemotoriseerd voertuig. Dit in lijn met de in december 2018 uit te voeren nulmeting.
8. Als bodycams structureel door de politie gebruikt worden, zien wij graag dat deze ook ingezet worden bij de preventie van alcohol in het verkeer.
9. Gemeente Barneveld verzoekt het Ministerie van VWS en de Tweede Kamer om het schenken van evenementenbier op de agenda te zetten zodat er een verandering bewerkstelligd kan worden. Als resultaat hiervan wordt het schenken van evenementenbier gebruikelijk waardoor brouwerijen erop inspelen en het mogelijk wordt om dit type bier in kleinere hoeveelheden op fust aan te schaffen. Indien dit bewerkstelligd is, wordt het schenken van evenementenbier opgenomen in een verordening of vergunningverlening.
10. Evenementen waarbij in het verleden wangedrag ten aanzien van alcohol en/of excessief gebruik van alcohol achter het stuur is geconstateerd én evenementen waarbij wordt verwacht dat deze problemen kunnen spelen, moeten als onderdeel van een nieuwe vergunningaanvraag een plan aanleveren waarin zij aangeven op welke manier zij dit gedrag zullen voorkomen.
11. Binnen de bewustwordingscampagne wordt onderzocht of IrisZorg het huidige contact met evenementen kan uitbreiden en zich ook kan richten op voorlichting voor vrijwilligers die bij evenementen alcohol schenken (gerelateerd aan IVA).

9. Begroting

Het totaal benodigd budget voor voorliggend Plan van Aanpak bedraagt maximaal €50.000,- per jaar. Dit bedrag is opgenomen in de Programmabegroting 2019. Een uitwerking van het benodigd budget is opgenomen in onderstaande tabel en in onderstaande paragrafen.

Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Rijbewijs	€ 13.000,--	€ 13.000,--	€ 13.000,--	€ 13.000,--
Bewustwordingscampagne	€ 37.000,--	€ 27.000,--	€ 27.000,--	€ 27.000,--
PM	–	€ 10.000,--	€ 10.000,--	€ 10.000,--

9.1 Rijbewijs

De totale kosten voor het onderdeel *gratis rijbewijs* bedragen jaarlijks € 13.000,--. De opbouw van de kosten is weergegeven in onderstaand schema.

Kosten rijbewijs	€ 39,45 ²¹
Aantal cursussen	1 per maand ; maximaal 12 per jaar
Aantal deelnemers	25 per cursus ; maximaal 300 per jaar
Kosten IrisZorg	Nihil; onderdeel van uitvoeringsovereenkomst
Kosten locatie	Nihil; gemeentehuis
Kosten communicatie-uitingen gemeente	[geschat] Jaarlijks € 400,--
Kosten drukwerk tbv cursus (hand-outs, certificaten)	[geschat] Jaarlijks € 765,--
Totale kosten per jaar	(€ 39,45 * 300) + € 400 + € 800 = € 13.000,--

9.2 Bewustwordingscampagne

Binnen de bewustwordingscampagne zijn verschillende budgetstromen aanwijsbaar:

- Voor de reguliere activiteiten van FrisValley draagt gemeente Barneveld jaarlijks € 6.000,-- bij. De inzet van FrisValley voor deze bewustwordingscampagne valt buiten dit bestaande budget.
- ROV Oost-Nederland is bereid om de reguliere inzet van Rijden Zonder Invloed als gift aan te bieden, aanvullende acties vallen hierbuiten.
- ROV Oost-Nederland start regelmatig – al dan niet in samenwerking met ander partijen – pilots op het gebied van alcohol en verkeersveiligheid. Gemeente Barneveld kan kosteloos deelnemen aan deze pilots, deze worden gefinancierd vanuit ROV-budget²².
- Opstartbudget voor de campagne, vanuit gemeente Barneveld.
- Regulier budget voor de campagne, vanuit gemeente Barneveld.

Vanwege de opstart van de campagne in 2019 dient gemeente Barneveld voor dit jaar een groter budget beschikbaar te stellen dan noodzakelijk is voor de drie jaren die erop volgen. Voor het jaar 2019 stelt gemeente Barneveld een budget beschikbaar van € 37.000,-. Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 stelt gemeente Barneveld een jaarlijks budget beschikbaar van € 27.000,-. Een verkort overzicht van het benodigd budget (geschat) is weergegeven in onderstaande tabel.

Onderdelen campagne	Benodigd budget (geschat)
Opstart (communicatiebureau, ontwerpen campagne, etc.)	€10.000
Website	€2.000
Flyers (6x per jaar)	€5.000
Interventies (op scholen, evenementen, etc)	€20.000

²¹ Legeskosten per rijbewijs, 2018. Bron: <https://www.barneveld.nl/aanvragen-en-regelen/rijbewijs-aanvragen-of-verlengen/>

²² Voorbeelden van deze pilots zijn: Pilot Alcoholmeetnet (periodiek uitgevoerde alcoholcontroles onder vergelijkbare omstandigheden, vanuit Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en ROV), Pilot Jonge Automobilisten (betrekken sociale omgeving van beginnende bestuurders, vanuit TeamAlert), een landelijke pilot omtrent een meer intensieve relatie tussen integrale veiligheid en verkeersveiligheid (vanuit het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat).

Bijlage 1. Overzicht van geconsulteerde partners en deskundigen

Naam	Rol
Ronald Akkermans	IrisZorg
Ali Essousi	Gemeente Barneveld, beleidsmedewerker Jeugdhulp
Sander de Graaf	Gemeente Barneveld, verkeerskundige
Bas van den Hee	Politie
Yvonne Hoolwerf	Gemeente Barneveld, adviseur bedrijfsvoering
Horeca	Middels horeca-overleg
Inge Jongeneel	Gemeente Barneveld, beleidsmedewerker Integrale Veiligheid
Vincent Kamerbeek	Gemeente Barneveld, Buitengewoon Opsporing Ambtenaar en toezichthouder DHW
Dirk Klein	Gemeente Barneveld, teamleider team Veiligheid, Vergunningen & Toezicht
Gertjan Kraan	Gemeente Barneveld, beleidsmedewerker Welzijn en Zorg
Linda Oberink	ROV Oost-Nederland
Wim Pater	Gemeente Barneveld, Coördinator boa's
Bertil Rebel	Projectleider FrisValley
Sportverenigingen (9 verenigingen)	Per enquête
Cornélie Tempelman	Gemeente Barneveld, jurist team Veiligheid, Vergunningen & Toezicht
Cor Terschegget	Gemeente Barneveld, beleidsmedewerker Sport en Jongerenwerk
Gerard Tertoolen	Rijden Zonder Invloed